

Arviointikertomus 2017
Tarkastuslautakunta 8.5.2018
Kunnanvaltuusto 14.5.2018

Sisältö

VISIO

Yhteisöllinen Kempele – elinvoimainen kasvukunta

Tarkastuslautakunnan toiminta vuonna 2017

Puheenjohtajan katsaus

Arvioinnin toteutus ja painopisteet

Strategisten tavoitteiden toteutumisen arviointi

- ❖ Hyvät yritystoiminnan edellytykset ja aktivoiva ympäristö
- ❖ Vahva talous ja hyvinvoiva henkilöstö
- ❖ Yhteisöllisyys ja aktiivinen osallisuus
- ❖ Kuntalaisten hyvinvointi ja laadukkaat palvelut

Tiivistelmä arvioinnin havainnoista ja johtopäätöksistä

Tarkastuslautakunnan esitys kunnanvaltuustolle

Tarkastuslautakunnan arviointivuosi

Puheenjohtajan katsaus

Vuonna 2017 Suomi juhli 100-vuotista itsenäisyyttään ja Kempele 150-vuotista kuntataivaltaan.

Valtuustokauden 2017-2021 uuden valtuuston ja tarkastuslautakunnan toimikausi alkoi kesken kalenterivuotta ja tilikautta. Lautakunta uudistui lähes kokonaan, vain yksi jäsen oli edellisellä kaudella ollut lautakunnan varajäsenenä. Lautakunta sai uuden sihteerin tilintarkastajasta.

Arviointikertomus perustuu Kempele-sopimukseen, vuoden 2017 talousarvioon ja toimintakertomukseen. Toimintavuoden arvioinnille asetti haasteensa uusien valtuutettujen ”hyppääminen liikkuvaan junaan”. Alkuvuoden 2017 toiminnan arviointi tapahtuikin pöytäkirjoihin tutustumalla, virkamiesten haastatteluin ja tutustumisvierailuilla.

Vuoden 2017 yllättävän voimakas talouden kasvu vakautti myös Kempeleen taloutta. Väestönkasvu oli alueen voimakkainta, tonttikauppa ja rakentaminen vireää, uusia yrityksiä perustettiin.

Kempeleen investointitaso pysyi edelleen erittäin korkealla. Investointimenot 17.639 milj. €, joista merkittävimmät Zateeliitin eritasoliittymän rakentaminen, Linnakankaan koulun laajennus sekä uusien liikenneväylien rakentaminen.

Korjausvelkaa on vuosien saatossa kertynyt merkittävästi. Kunnantalon kohtalosta päättäminen, päiväkotien ja koulujen rakenne- ja sisäilmaongelmat tarvitsevat edelleen selvityksiä ja toimenpiteitä tiloissa toimivien henkilöiden terveyden turvaamiseksi. Lisäksi laskelma kunnan infraomaisuuden korjausvelasta osoittaa, että nykyinen 2017 määräraha ei ole riittävä.

Tarkastuslautakunnan arviointivuosi

Puheenjohtajan katsaus jatkuu

Hallittu väestönkasvu on tärkein lähtökohta kunnan kehittämisen ja kehittymisen kannalta. Vain siten pystytään rakentamaan infrastruktuuri ja turvaamaan tarvittavat palvelut oikea-aikaisesti.

Uuden valtuuston työskentelyyn on osaltaan vaikuttanut meneillään oleva sote- ja maakuntauudistus. Osa kuntamme viranhaltijoista on oman työnsä ohella mukana niin maakunnallisissa kuin valtiollisissakin valmisteluelimissä. Näin olemme saaneet ajantasaista ja oikeaa tietoa valmistelun eri vaiheissa.

Pitkäaikaislaitoshoidon purku uuden terveyskeskus-sairaalan myötä on toteutunut niin, että vuodeosastolla hoidetaan lääketieteellisistä syistä sairaanhoitoa tarvitsevia ja pitkäaikaishoitopaikat ostetaan palvelun tuottajilta.

Kempeleessä tuotetaan korkeatasoista ja edullista terveystaloutta. Terveystalouden valinnanvapauslaki on tuonut ulkokuntalaisia palveluiden käyttäjiksi noin 500 asiakasta. Tämän myötä resurssien uudelleenarviointi on tarpeen.

Erikoissairaanhoidon jokavuotinen määrärahavarojen riittämättömyys on merkillepantavaa. Tarkastuslautakunta esittääkin, että tulisi luopua raamikorotuksista ja siirtyä tilinpäätöstoteuman kautta laatimaan talousarvion.

Summa summarum – Kempeleen kunta menestyy hyvin. Erikoisia tarkastuslautakunnan toteamia huolenaiheita ja nostoja ei paljon ole, mutta kuitenkin edelleen tarkan talouden, huolellisen suunnittelun ja toteutuksen tulee jatkua kaikilla sektoreilla.

Tuula Rauma

Tarkastuslautakunnan puheenjohtaja

Tarkastuslautakunnan arviointivuosi

Tarkastuslautakunnan toiminta ja tilintarkastus

Valtuuston asettamia tavoitteita ja niiden toteutumista on arvioitu saatujen selvitysten, kunnanhallituksen laatiman toimintakertomuksen ja henkilöstökertomuksen sekä muun asiakirja-aineiston perusteella.

Tarkastuslautakunta on tutustunut kunnan toimintaan, talousarvioon 2017 ja taloussuunnitelmaan 2018-2019 sekä tilinpäätökseen 2017, jonka kunnanhallitus allekirjoitti 26.3.2018.

Tarkastuslautakunta on pitänyt vuoden 2017 arviointiin liittyen 14 kokousta. Kokouksiin on kutsuttu haastateltaviksi kunnanjohtajan ja muiden johtavien viranhaltijoiden lisäksi tytäryhteisöjen edustajat. Tarkastuslautakunta on arviointityönsä tueksi perehtynyt eri toimielinten pöytäkirjoihin sekä tehnyt tutustumiskäynnit Ylikylän yhtenäiskouluun, Työllistämisyksikön auto- ja pienkonekorjauspajaan sekä kierrätyskeskukseen. Tarkastuslautakunta on vierailut myös tytäryhtiö Kempeleen Vesihuolto Oy:ssä.

Painopisteinä tilikaudella 2017 olivat sosiaalinen turvallisuus ja ikähoiva.

100-vuotisen itsenäisyysjuhlan koristelua
9. luokkien juhlassa.

Tarkastuslautakunnan arviointivuosi

Jäsenet

Tuula Rauma, puheenjohtaja
Pauli Määttä, varapuheenjohtaja
Lasse Järvenpää
Toivo Piira
Leena Askeli

Varajäsenet

Jaakko Okkonen
Anni-Maija Siira
Jouko Etelä 2017-2019
Pekka Vatjus-Anttila
Paula Pohjanrinne

Lasse
Järvenpää

Tuula
Rauma

Toivo
Piira

Leena
Askeli

Kunnan tilintarkastajana toimi tilintarkastusyhteisö BDO Audiator Oy, vastuunalaisena tilintarkastajana JHT, KHT Tiina Mikkonen-Brännkärr.

Tarkastuslautakunnan arviointivuosi

Tarkastuslautakunnan toiminta ja tilintarkastus

12.9.2017

- Talousjohtaja Juho Leppänen, ajankohtaiskatsaus
- Tilintarkastaja JHT, KHT Tiina Mikkonen-Brännkärr, tarkastussuunnitelma ja työohjelma

10.10.2017

- Työllisyyspäällikkö Jussi Jalonen ja perusturvajohtaja Marja-Leena Meriläinen, tutustuminen työllistämisyksikön auto- ja pienkonekorjauspajan sekä kierrätyskeskuksen toimintaan

6.11.2017

- Kotihoidon johtaja Raija Inkala, katsaus ikääntyneiden hoivaan ja huolenpitoon

28.11.2017

- Kunnanjohtaja Tuomas Lohi, ajankohtaiskatsaus

13.12.2017

- Tilintarkastaja JHT, KHT Tiina Mikkonen-Brännkärr, raportointi tilikauden 2017 aikaisesta tarkastuksesta

Tarkastuslautakunnan arviointivuosi

18.1.2018

- Rehtori Antti Peisterä, tutustuminen Ylikylän yhtenäiskoulun toimintaan

22.2.2018

- Toimitusjohtaja Hannu Roikola, tutustuminen Kempeleen Vesihuolto Oy:n toimintaan
- Talousjohtaja Juho Leppänen, sisäisen tarkastuksen suunnitelma ja raportointi

15.3.2018

- Toimitusjohtaja Ulla Korvela, tutustuminen Kiinteistö Oy Kempeleenkartanon toimintaan

11.4.2018

- Talousjohtaja Juho Leppänen, tilinpäätös 2017
- Henkilöstöpäällikkö Minna Vinkki, henkilöstöraportti 2017

26.4.2018

- Tilintarkastaja JHT, KHT Tiina Mikkonen-Brännkärr, raportointi tilikauden 2017 tarkastuksesta

Lisäksi neljä kokousta, joissa tarkastuslautakunta on laatinut tarkastussuunnitelman toimikaudekseen sekä laatinut arviointikertomusta.

Tarkastuslautakunnan arviointivuosi

Edellisen vuoden 2016 arviointikertomuksen huomiot ja niihin reagointi

- Kirkkotien päiväkodin lapsia Sarkkirannan päiväkotiin, jotta sisäilmaongelmista oirehtivat lapset terveellisiin tiloihin?
  - Annetussa selvityksessä on todettu, että Sarkkirannan päiväkoti on jo täynnä.

Tarkastuslautakunta kysyy, mitä muita vaihtoehtoja tilanteen ratkaisemiseksi on mietitty.

- Millä aikataululla opetuksen sähköisen oppimisympäristön vaatimat laitehankinnat aiotaan toteuttaa? Mitä toimenpiteitä aiotaan tehdä langattomien verkkojen häiriöiden korjaamiseksi?
  - TA2018: lukio-opetuksessa kehitetään lukion sähköisiä oppimisympäristöjä sekä toimintaa eri verkostojen ja ammatillisen koulutuksen kanssa ja jatketaan opetuksen sähköisten oppimisympäristöjen kehittämistä ja käyttöönottoa.

Tarkastuslautakunta seuraa ja arvioi tilanteen kehittymistä.

- Tarkkaa taloudenhoitoa tulee jatkaa, koska investointitaso on tulevana vuosina liian korkea tuloihin nähden.

Tarkastuslautakunta toteaa tilinpäätösasiakirjan perusteella, että tarkasta taloudenhoidosta huolimatta kunnan toimintakulujen kasvu vuonna 2017 on ollut merkittävä, +4,4 %. Lisäksi lainakanta kasvoi noin 7,5 miljoonaa euroa investoinneista johtuen. Kunnalla tulee olemaan merkittävät investoinnit kuluvalla taloussuunnitelmakaudella ja tätä varten kunta on varautunut ottamaan lisää lainaa.

Tarkastuslautakunnan arviointivuosi

Edellisen vuoden 2016 arviointikertomuksen huomiot ja niihin reagointi

- Huomioitava maakuntauudistuksen vaikutukset kunnan talouteen.
  - Maakuntauudistuksen vaikutukset on huomioitu. Kunnassa on käynnistetty organisaation läpikäynti maku- valmistelevana toimintona. Tällä hetkellä on käynnissä tietohallinnon ja talous- ja henkilöstöhallinnon osalta. Uudistus vaikuttaa kunnan suurimpiin tuloeriin (verot ja valtionosuudet) ja näiden vaikutus kunnan talouteen lasketaan tarkasti.

Tarkastuslautakunta seuraa ja arvioi uudistuksen vaikutuksia kunnan talouteen.

- Miten kunnanhallitus aikoo jatkossa toteuttaa investointihankkeiden kustannusseurantaa?
  - Investoinneista tehdään tarkat kustannuslaskelmat. Investointitarpeet pyydetään aiemmin, jotta laskenta-aikaa jäisi enemmän ennen TA laadintaa. Kustannusseuranta tehdään kuukausittain talouden ja osavuosikatsausten yhteydessä.

Tarkastuslautakunta tiedustelee, onko annetun vastauksen mukainen toimintamalli toteutunut.

Tarkastuslautakunnan arviointivuosi

Edellisen vuoden 2016 arviointikertomuksen huomiot ja niihin reagointi

- Riskien poistamiseksi vaadittaviin toimenpiteisiin tulee varata määrärahat.
  - Riskienhallinta on osa kunnan jatkuvaa hallintoa, riskit tunnistetaan ja luokitellaan niiden todennäköisyyden ja vaikutusten perusteella. Kaikkia riskejä ei saada poistettua, vaan riskitaso täytyy olla riskinkantokykyyn nähden sopivalla tasolla. Riskienhallinnassa huomio kiinnitetään ennen kaikkea kriittisimpiin riskitekijöihin niin, että kunnan toiminta on aina turvattu eikä suuria vahinkoja pääse syntymään. Tarvittaville toimenpiteille varataan riittävät määrärahat huomioiden riskien kriittisyys.
- Hankintaohjeita tulee noudattaa ja delegointipäätöksistä on näkyvissä hankintavaltuudet.
  - Hankintaohjetta tulee noudattaa ja tämän noudattamista seurataan pistokokein. Ellei ohjetta ole noudatettu, tähän puututaan.
  - Delegointipäätöksissä on vaihtelevasti näkyvissä hankintavaltuudet. Nämä hankintavaltuudet selvitetään ja yhtenäistetään vuoden 2017 aikana.

Tarkastuslautakunta seuraa ja arvioi vuosittain riskienhallinnan ja hankintaohjeiden noudattamisen toteutumista.

Strategisten tavoitteiden toteutumisen arviointi

Hyvät yritystoiminnan edellytykset ja aktivoiva ympäristö

Kempele-sopimus pähkinäkuoressa vuosille 2013 -2018

Visio	Yhteisöllinen Kempele - elinvoimainen kasvukunta			
Arvot	Luovuus	Turvallisuus	Kuntalaislähtöisyys	Yhteisöllisyys
Strategiset päämäärät	Hyvät yritystoiminnan edellytykset ja aktivoiva ympäristö	Vahva talous ja hyvinvoiva henkilöstö	Yhteisöllisyys ja aktiivinen osallisuus	Kuntalaisten hyvinvointi ja laadukkaat palvelut
Kriittiset menestystekijät	Hallittu ja riittävä väestönkasvu Edellytykset vahvalle yritystoiminnalle Kunnan vetovoimaisuuden lisääminen Turvallinen ja aktivoiva ympäristö	Kunnan talous on vahva Kempeleen kunta on arvostettu ja vetovoimainen työnantaja	Joustava päätöksenteko ja yhteen hiileen puhaltaminen Aktiivisen osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Palvelurakenteiden ja tuotantotapojen uudistaminen Ikäihmisten palveluiden rakenteen ja sisällön uudistaminen Palvelut järjestetään asiakaskeskeisesti ja laadukkaasti Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä

- Tarkastuslautakunta esittää **tarkkuutta asetettuihin mittareihin** ja toteutumien **raportointiin** (yksiköt ovat samoja, esimerkkinä yritystonttien määrä mittarina ja toteuma ilmoitettu tonttien yhteispinta-alana).
- Tarkastuslautakunta haluaa tietää, **millä mittarilla asiakastyytyväisyyttä seurataan jatkossa** arvioitaessa kunnan vetovoimaisuuden lisäämistä. Nyt mittarina ollut vapaa palaute vaikuttaa liian satunnaiselta ja tulkinnanvaraiselta.
- Tarkastuslautakunta toteaa, että **liikenneturvallisuus-suunnitelma** on päivittämättä. Edellinen suunnitelma on laadittu 2013 ja se ulottuu vuodelle 2015.
- **Valaistuksen kehittämissuunnitelman** osalta tarkastuslautakunta toteaa sen olevan kesken.

Yritystonttien osalta tarkastuslautakunta tiedustelee, miten tonttien kysyntä ja tarjonta saadaan kohtaamaan?

Vahva talous ja hyvinvoiva henkilöstö

Kempele-sopimus pähkinänkuoressa
vuosille 2013 -2018

Visio	Yhteisöllinen Kempele - elinvoimainen kasvukunta			
Arvot	Luovuus	Turvallisuus	Kuntalaislähtöisyys	Yhteisöllisyys
Strategiset päämäärät	Hyvät yritystoiminnan edellytykset ja aktiivoin ympäristö	Vahva talous ja hyvinvoiva henkilöstö	Yhteisöllisyys ja aktiivinen osallisuus	Kuntalaisten hyvinvointi ja laadukkaat palvelut
Kriittiset menestystekijät	Hallittu ja riittävä väestönkasvu Edellytykset vahvalle yritystoiminnalle Kunnan vetovoimaisuuden lisääminen Turvallinen ja aktiivoin ympäristö	Kunnan talous on vahva Kempeleen kunta on arvostettu ja vetovoimainen työnantaja	Joustava päätöksenteko ja yhteen hiileen puhaltaminen Aktiivisen osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Palvelurakenteiden ja tuotantotapojen uudistaminen Ikäihmisten palveluiden rakenteen ja sisällön uudistaminen Palvelut järjestetään asiakaskeskeisesti ja laadukkaasti Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä

- Tarkastuslautakunta toteaa, että henkilöstöstrategian painopisteisiin vuonna 2017 kuuluva **työhyvinvointisuunnitelman** laatiminen on tekemättä.
- Kunnan taloustilanteen kohentuminen tulee huomioida resurssitarpeiden vuosittaisessa arvioinnissa ja resurssien kohdentamisessa.
- Tarkastuslautakunta edellyttää, että seuraavan vuoden **talousarvion laidinnassa** huomioidaan toteutuneet tilinpäätökset. Erityistä tarkkuutta tulisi kiinnittää toimialoihin, joissa on jouduttu tekemään määrärahakorotuksia / lisätalousarvioita.

Tarkastuslautakunta kysyy, onko työhyvinvointimittarin muuttaminen innostusmittariksi johtanut toivottuihin tuloksiin. Sairauspoissaolojen määrä on kuitenkin edelleen kasvanut.

Yhteisöllisyys ja aktiivinen osallisuus

Kempele-sopimus pähkinänkuoressa vuosille 2013 -2018

Visio	Yhteisöllinen Kempele - elinvoimainen kasvukunta			
Arvot	Luovuus	Turvallisuus	Kuntalaislähtöisyys	Yhteisöllisyys
Strategiset päämäärät	Hyvät yritystoiminnan edellytykset ja aktiiviva ympäristö	Vahva talous ja hyvinvoiva henkilöstö	Yhteisöllisyys ja aktiivinen osallisuus	Kuntalaisten hyvinvointi ja laadukkaat palvelut
Kriittiset menestystekijät	Hallittu ja riittävä väestönkasvu Edellytykset vahvalle yritystoiminnalle Kunnan vetovoimaisuuden lisääminen Turvallinen ja aktiiviva ympäristö	Kunnan talous on vahva Kempeleen kunta on arvostettu ja vetovoimainen työnantaja	Joustava päätöksenteko ja yhteen hiileen puhaltaminen Aktiivisen osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Palvelurakenteiden ja tuotantotapojen uudistaminen Ikäihmisten palveluiden rakenteen ja sisällön uudistaminen Palvelut järjestetään asiakaskeskeisesti ja laadukkaasti Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä

- Joustavan päätöksenteon ja yhteen hiileen puhaltamisen mittariksi on asetettu **asiakastyytyväisyyskysely**, jota ei tehdä kuin parillisina vuosina. Tarkastuslautakunta toteaa, että tavoitteen toteutumista ei tältä osin ole voitu arvioida.
- Tarkastuslautakunta toteaa, että tilikauden **tavoite** aloitteiden käsittelyaikojen, oikaisuvaatimusten ja valitusten osalta on **epärealistinen**.
- Tarkastuslautakunta ilahtuneena havaitsee, että **Kempele Akatemia** on vastannut hyvin monien kuntalaisryhmien tarpeisiin ja tuottanut monipuolisia palveluja.
- Vahva **tiedottaminen** on näkynyt eri kanavilla ja lisännyt kuntalaisten aktiivisuutta.

Tarkastuslautakunta kysyy, saadaanko nykyisen järjestörekisterin tiedoilla yhteys kaikkiin kunnassa toimiviin järjestöihin?

Kuntalaisten hyvinvointi ja laadukkaat palvelut

Kempele-sopimus pähkinänkuoressa vuosille 2013 -2018

Visio	Yhteisöllinen Kempele - elinvoimainen kasvukunta			
Arvot	Luovuus	Turvallisuus	Kuntalaislähtöisyys	Yhteisöllisyys
Strategiset päämäärät	Hyvät yritystoiminnan edellytykset ja aktiiviva ympäristö	Vahva talous ja hyvinvoiva henkilöstö	Yhteisöllisyys ja aktiivinen osallisuus	Kuntalaisten hyvinvointi ja laadukkaat palvelut
Kriittiset menestystekijät	Hallittu ja riittävä väestönkasvu Edellytykset vahvalle yritystoiminnalle Kunnan vetovoimaisuuden lisääminen Turvallinen ja aktiiviva ympäristö	Kunnan talous on vahva Kempeleen kunta on arvostettu ja vetovoimainen työnantaja	Joustava päätöksenteko ja yhteen hiileen puhaltaminen Aktiivisen osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	Palvelurakenteiden ja tuotantotapojen uudistaminen Ikäihmisten palveluiden rakenteen ja sisällön uudistaminen Palvelut järjestetään asiakaskeskeisesti ja laadukkaasti Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä

- Tarkastuslautakunta toteaa, että asetettua **TEA-viisaritavoitetta** ei ole saavutettu ja kysyy, millä perusteella tavoite on asetettu.
- **Tietohallinnon kehittämistä** tulee tarkastuslautakunnan mielestä edelleen jatkaa, on esimerkiksi huolehdittava langattomien verkkojen toimivuudesta.
- **Sähköisiä palveluita** lisätessä tulee seurata niiden toimivuutta ja käytännöllisyyttä.
- Tarkastuslautakunnalla herää huoli siitä, että ikäihmisten määrän ja hoitoisuuden kasvaessa, **kotipalvelun resursointi** ei ole riittävä. Turvallisen kotona asumisen mahdollistamiseksi **eri hoitotason henkilökuntaa tulee lisätä**.
- Tarkastuslautakunta toteaa, että **asiakastytyväisyyskyselyjä** on **peruspalveluissa** kehitettävä, jotta ne mittaavat palvelun saajan kokemuksia saaduista palveluista.

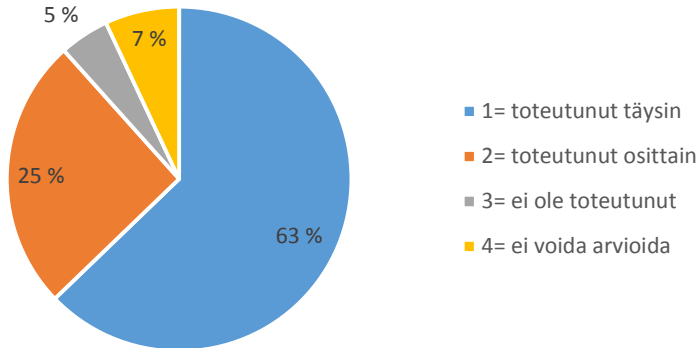
Tarkastuslautakunta on erittäin tyytyväinen, että lapsi- ja nuorisopoliittinen ohjelma sai jatkoa LANUPE-neuvostolla.

Yhteenveto kunnan strategisten tavoitteiden toteutumisesta

Tarkastuslautakunnan arviot tilikauden tavoitteiden toteumasta

Tarkastuslautakunta arvioi, että kunnan strategiset tavoitteet ovat toteutuneet mm.

- vahvan yritystoiminnan edellytysten luomisessa,
- kunnan vetovoimaisuuden lisäämisessä (muuttovoitto),
- aktiivisen osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistamisessa,
- ikäihmisten palvelujen rakenteiden ja sisällön uudistamisessa
- kunnan talous on vahva

Tarkastuslautakunta toteaa, että kunnan strategiset tavoitteet eivät kaikilta osin toteutuneet tai toteumaa ei voida arvioida osiolla

- joustava päätöksenteko (kysely parillisena vuonna)
- kunnan vetovoimaisuus (vapaa palaute)
- TEA-viisari

Yhteenveto kunnan strategisten tavoitteiden toteutumisesta

Toteutumisen arviointi strategisten päämäärien mukaan

Strategiset päämäärät	1	2	3	4	
Edellytykset vahvalle yritystoiminnalle	3	1	0	0	1= toteutunut täysin
Hyvät yritystoiminnan edellytykset ja aktivoiva ympäristö	0	1	0	0	2= toteutunut osittain
Hallittu ja riittävä väestönkasvu	0	1	0	0	3= ei ole toteutunut
Kunnan vetovoimaisuuden lisääminen	6	1	0	2	4= ei voida arvioida
Kunnan talous on vahva	2	0	0	0	
Joustava päätöksenteko ja yhteen hiileen puhaltaminen	0	0	1	1	
Aktiivisen osallisuuden ja yhteisöllisyyden vahvistaminen	4	1	0	0	
Palvelurakenteiden ja tuotantotapojen uudistaminen	3	1	1	0	
Kempeleen kunta on arvostettu ja vetovoimainen työnantaja	3	0	0	0	
Hyvinvointi- ja terveyserojen kaventaminen	2	1	0	0	
Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä	2	1	0	0	
Ikäihmistien palveluiden rakenteen ja sisällön uudistaminen	1	0	0	0	
Palvelut järjestään asiakaskeskeisesti ja laadukkaasti	1	1	0	0	
Turvallinen ja aktivoiva ympäristö	0	2	0	0	

Sosiaalinen turvallisuus

Kunnassa on edelleen paljon työttömiä, vaikka tilanne on kohentunut. Ovatko pitkäaikaistyöttömiin kohdistetut toimenpiteet pureet?

Kunnassa on onnistuttu parantamaan pitkäaikaistyöttömien työllisyyttä ja näin pienentämään kunnalle valtion kautta koituvia ”rangaistusmaksuja”. Hyvän kehityksen takana on erittäin hyviä ja onnistuneita hankkeita.

- Tarkastuslautakunta kysyy, miten kunta on huomioinut ja huomioi korkeastikoulutetut työllistämishjelmissään?

Miten henkilöstön työhyvinvointiin on panostettu?

Henkilöstön työhyvinvoinnin kehittäminen on jäänyt esim. henkilöstöstrategian painopisteisiin kuuluvan työhyvinvointisuunnitelman osalta tekemättä.

Mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden ostot

- Tarkastuslautakunta kysyy, miten vuoden 2017 sisäisessä valvonnassa ilmitulleet riskien hallinnan puutteet otetaan huomioon ja korjataan jatkossa esimerkiksi mielenterveyskuntoutujien asumispalveluiden ostot?
- Millaisia uudistuksia tehdään sosiaalipalveluiden asiakas- ja hankintaprosesseissa, joiden puutteet osoittautuivat sisäisessä valvonnassa merkittävimiksi?

Ikääntyneiden hoiva ja huolenpito

Tarkastuslautakunta kysyy

Ovatko kotihoidon resurssit riittävät?

Kotihoidon asiakkaiden hoitotyössä on 29 hoitajaa. Resursseja tulee lisätä, koska kotihoidon tarve lisääntyy kotona asuvien vanhusten määrän ja hoitoisuuden lisääntyessä.

Omaishoitajien terveystarkastukset?

Omaishoitajien terveystarkastukset turvaavat laadukkaan kotona asumisen niin hoidettavalle kuin hoitajallekin. Millä toimenpiteillä varmistetaan ja turvataan, että kaikki omaishoitajat pääsevät terveystarkastuksen piiriin?

Toteutuvatko lakisääteiset lomat omaishoidossa?

Onko ollut tarjolla riittävästi vuorohoitopaikkoja omaishoidettaville, jotta kaikki omaishoitajat ovat voineet pitää lakisääteiset lomansa?

Paljonko Kempeleen kunnassa on omaishoitajia?

Kuinka paljon on sellaisia omaishoitajia, joilla ei ole ”omaishoitaja-statusta” ja miksi statusta ei ole haettu/myönnetty?

Miksi vuonna 2017 terveystarkastukset 70- ja 75-vuotiaille ovat lähestulkoon kokonaan jääneet suorittamatta?

Tarkastuslautakunta näkee tärkeäksi, että 70- ja 75-vuotiaiden terveystarkastukset tehdään, koska sillä on mahdollista mm. ennaltaehkäistä ja siirtää ikääntymisen mukanaan tuomia sosiaalisia, fyysisiä ja psyykkisiä elämäntilanteen ongelmia.

Ikääntyneiden hoiva ja huolenpito

Tarkastuslautakunta kysyy

Miten on varauduttu kotona asumisen lisääntymiseen? Ostetaanko kodin ulkopuolinen hoiva muualta?

Kunnan lisäksi ikääntyneiden palveluita tuottavat yksityiset toimijat, järjestöt ja vapaaehtoistahot. Kunnanhallituksen laatimat kriteerit selkeyttävät, että palveluita tarjotaan oikea-aikaisina ja niitä tarvitseville oikeille asiakkaille. Palveluseteli mahdollistaa ostopalvelun.

Millä aikataululla lisätään sähköisten palvelujen ja apuvälineiden käyttöä?

Vanhuspalvelulain tavoitteena on lisätä yksilöllisiä mahdollisuuksia vaikuttaa palvelujen kehittämiseen kunnassa. Tällä hetkellä Kempeleen kunnassa apuvälineinä on turvapuhelimia ja oivihälyttimiä, lisäksi vapaan liikkumisen paikantamisia.

Palveluvaliokunta ja kotipalvelun henkilöstö ulkoiluttamassa "Vie vanhus ulos" –päivänä 27.9.2017

Kunnan talous

Vuosikatteen, poistojen ja investointimenojen vertailu

- Kunnan vuosikate riitti vuonna 2017 suunnitelmanmukaisten poistojen kattamiseen ja riittänee myös taloussuunnitelmakaudella 2018 - 2020.
- Kunnalla tulee taloussuunnittelukaudella olemaan huomattavat vuosittaiset investointimenot. Kunta on taloussuunnitelmassa varautunut ottamaan vuosina 2018 – 2020 noin 42 miljoonaa euroa lainaa.

(1.000 €)	Talous-suunnitelma 2020	Talous-suunnitelma 2019	Talous-arvio 2018	Toteutunut 2017	Toteutunut 2016	Toteutunut 2015
Vuosikate	5 691	5 598	7 221	7 445	9 685	5 711
Poistot	-5 567	-5 485	-5 404	-5 468	-5 143	-5 078
Kate poistojen jälkeen	124	113	1 817	1 977	4 542	634
Investointimenot	-5 440	-12 920	-23 792	-19 469	-9 953	-7 493

Verotulot

- Verotulojen kertymä kasvoi edellistä vuodesta 2016, kasvua + 1,6 miljoonaa euroa. Verotuloja kertyi 67,2 miljoonaa euroa, mikä on enemmän kuin talousarviossa arvioitiin ja muutostalousarvio ylittyi tältä osin 0,3 miljoonaa euroa. Kunnallisverotuloja kertyi kertomusvuonna 60,2 miljoonaa euroa (2016: 59,9).
- Kiinteistöverotuotot olivat 3,6 miljoonaa euroa (+ 15 %) ja yhteisöverotuotot 3,5 miljoonaa euroa (+ 33 %).
- Asukasta kohden verotuloja kertyi vuonna 2017 noin 3.836 euroa (2016: 3.796 euroa / asukas). Tuloveroprosentti 20,5 % pysyi ennallaan.

Toimintakate

- Toimintakatteen toteuma oli 0,9 miljoonaa euroa muutostalousarviota parempi ja 3,9 miljoonaa euroa heikompi kuin vuonna 2016. Kempeleen toimintakate pieneni 5 %.

Konserniyhtiöiden arviointi

Kempeleen Vesihuolto Oy

Talousarviossa yhtiölle on asetettu tavoitteita koskien

- ❖ investointien toteutumista ja verkoston sekä laitojen peruskorjausta ja kehittämistä
- ❖ uutta asiakas- ja laskutusjärjestelmää, samoin taloushallinnon kehittämistä
- ❖ positiivista taloutta

Tavoitteiden toteutuminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että asetetut tavoitteet on pääosin saavutettu. Siirtyminen uuteen asiakas- ja laskutusjärjestelmään on aloitettu.

Lautakunnan arviot ja suositukset

Tarkastuslautakunta toteaa, että vuoden 2017 budjetoidut 0.745 miljoonan euron investoinnit kyettiin hoitamaan liittymismaksuilla, valtion avustuksella ja tulorahoituksella. Suomen edullisinta vettä tarjoavan yhtiön liiketoiminnan tulos on tasapainossa.

Kiinteistö Oy Kempeleenkartano

Talousarviossa yhtiölle on asetettu tavoitteita koskien

- ❖ remonttien toteutusta
- ❖ käyttöasteen parantamista

Tavoitteiden toteutuminen

Tarkastuslautakunta toteaa, että asetetut tavoitteet on saavutettu.

Lautakunnan arviot ja suositukset

Tarkastuslautakunta tyydytyksellä toteaa, että yhtiön talous osoittaa tervehtymisen merkkejä.

Vuonna 2017 ei nostettu lainaa (v. 2016 1,48 miljoonaa euroa).

Uudet lainaehdot muutettiin kiinteäehtoiseksi ja uusien maksusuunnitelmien mukaiset vuosilyhennykset alkoivat vuoden 2017 helmikuussa, lainoja lyhennettiin 651 tuhatta euroa. Vieras pääoma pienentyi 642 tuhatta euroa.

PTS- ja vuosiremontoinnit ovat nostamassa vuokra-asuntojen asumistasoa ja vuokrausastetta.

Tarkastuslautakunnan esitys kunnanvaltuustolle

Tarkastuslautakunta esittää kunnanvaltuustolle, että

- ❖ tarkastuslautakunnan arviointikertomus vuodelta 2017 merkitään tiedoksi ja että
- ❖ kunnanvaltuusto päättää velvoittaa kunnanhallituksen ilmoittamaan niistä toimenpiteistä, joihin se on arviointikertomuksen johdosta ryhtynyt. Ilmoitus pyydetään antamaan ennen vuoden 2019 talousarviokäsittelyä.

Kempeleessä 8. toukokuuta 2018

Tuula Rauma
Puheenjohtaja

Pauli Määttä
varapuheenjohtaja

Lasse Järvenpää
jäsen

Leena Askeli
jäsen

Toivo Piira
jäsen

Kiitos!

Kempeleen kunta | Asemantie 1 | PL 12, 90441 Kempele | puh. (08) 5587 2200 | faksi (08) 5587 2298 | www.kempele.fi